

MARTÍ DOMÍNGUEZ

Descripció d'un cuc

"Res més estrany que la facultat d'observació" escrivia l'entomòleg francès Réaumur. Pensava en ell, i en el seu deïxeble molt més famós, Jean Henri Fabre, mentre deixava passar els minuts vora una col devorada per unes erugues gruixudes i inquietants. El matí era gris i embotomat; el cel estava tapat per una nuvolada baixa i densa, que de vegades s'escampava en alguns punts formant clarianes grogues i escates roses. El vent de ponent del dia anterior havia alçat en ratxes violentes tota la fullaraca dels entorns, fent d'aquell bocí d'horta un camp brut i malgirbat. Però aquelles erugues amb petits pèls finíssims, amb el cos solcat per una gruixuda ratlla groga sagital, i pigallada d'uns puntets negres, lluent, com si es tractaren de petites taques de tinta xinesa, o de la fina pedreria d'una roba de festa, continuaven menjant insaciables, sense parar esment en la climatologia.

O més aviat al contrari, perquè era realment infreqüent que aquelles erugues de la col s'hi trobaren tan entrat l'hivern, i amb la seua inusual presència ens indicaven que el fred encara no havia arribat. Joaquim Vilarrúbia, en el seu delicat llibre *El nostres insectes*, assenyala que la papallona de la col (*Pieris brassicae*) pot arribar a tindre fins a tres generacions cada any, presentant-ne una a la tardor (*autumnalis*). L'adult és una bonica papallona blanca, amb les puntes de les ales negres, i que molts artistes han representat en els seus quadres, generalment sense saber que aquell esplèndid lepidòpter és, per dir-ho així, la conseqüència resultant d'aquell apestós cuc que llança a perdre els cultius de cols dels llauradors. Són coses de la ignorància humana: perquè quan pintors com Gainsborough (*La filla del pintor caçant una papallona*), Charles Sims (*Papallones*), Van Gogh (*Papallones i roselles*) o Picasso (*Composition au papillon*), representen aquest lepidòpter, ningú d'ells sap el que realment simbolitza, ningú no coneix el seu origen,

la seua naturalesa, la lluita aferrissada que, des de fa milers d'anys, manté amb la humanitat.

I no sols amb els homes. Aquestes erugues són molt sovint parasitades per unes vespertes de la família dels bracònids. Sempre que ho he presenciat he sentit al cos una esgarrifança al davant del paorós espectacle de la natura. Quan l'eruga s'ha desenvolupat per complet, els paràsits surten a l'exterior foradant el seu cos, serpejant grotescament, en una escena que té alguna cosa de Cap de Medusa. És el vívid horror de la natura, la sensació aclaparadora de la lluita per l'existència, la constatació palmària d'aquell *bellum omnium contra omnes* ("la guerra de tots contra tots") de què parla-

va Karl Marx. Els paràsits fan el capoll a sobre del cos malferit de l'eruga, uns petits estoigs de seda groga, d'on sortiran les noves vespes. Els pagesos de vegades destrueixen aquests embolcalls parasitaris perquè creuen que donaran lloc a més erugues de la col (s'han arribat a anomenar "postes d'ous d'eruga"). Per a ells, com per als pintors, no existeix cap relació entre aquells cucs pudents i les papallones blanques que revoquen de flor en flor.

Per tot això, aquell matí al davant de la col a vessar d'erugues, no vaig voler interferir en els dissenys de la natura. Les coses poden arribar a ser massa complexes per a gosar trencar el seu curs. I, a més a més, començava a fer fred.

